

EMERGENCY

จดหมายข่าวสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
ฉบับเดือนมกราคม 2558

**“จากบทเรียนผู้ป่วยหัวใจวายบนเครื่องบิน
...สู่ทางรอดด้วยการติดตั้งเครื่อง AED”**

- สพด.เตรียมรณรงค์การใช้เครื่อง AED เพื่อช่วยชีวิตผู้ป่วยฉุกเฉินจากภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลัน
- สพด.จัดโครงการอบรมการจับที่รถพยาบาลปลอดภัย หลังปีที่ผ่านมาเกิดอุบัติเหตุกว่า 61 ครั้ง สูญเสียบุคลากรทางการแพทย์ฉุกเฉินกว่า 10 ราย
- เดือนพ่อแม่ระวังอุบัติเหตุในเด็ก ย้ำ “อุบัติเหตุร้าย-สิ่งแปลกปลอมติดคอ” นำถึงวลสุด แนะนำแม่ เรียนรู้วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้น

บาดเจ็บ ป่วยฉุกเฉิน โทร **1669**
สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

สารบัญ

จดหมายข่าว **EMERGENCY**
ฉบับเดือนมกราคม

ข่าวเด่น ประเด็นร้อน.....	1
สพฉ. พัฒนาแอปพลิเคชันตรวจสอบ มาตรฐานรถฉุกเฉิน	
เด่นในฉบับ	2-3
จากบทเรียนผู้ป่วยหัวใจวายบนเครื่องบิน ....สู่ทางรอดด้วยการติดตั้งเครื่อง AED	
เกาะกระแส	4-5
สพฉ. เตรียมรณรงค์การใช้เครื่อง AED เพื่อช่วย ชีวิตผู้ป่วยฉุกเฉินจากภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลัน	
ประเด็นดังจากนักสื่อสารกู้ชีพ	6-7
เปิดชุมชนต้นแบบวัดลาดเป้งสมุทรสงคราม ความร่วมมือชุมชนสู่ถนนตัวอย่างของความปลอดภัย รู้แล้วรอด	8-9
สพฉ. เตือนพ่อแม่ระวังอุบัติเหตุในเด็ก ย้ำ “อุบัติเหตุจราจร-สิ่งแปลกปลอมติดคอ” หนักที่สุด แนะพ่อแม่เรียนรู้วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้น	
เกร็ดเล็กความรู้แยะ	10-11
สพฉ. จัดทำโปสเตอร์รณรงค์ลดอุบัติเหตุ เน้นหลัก ปฏิบัติและแนวทางการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน มอบเป็น ความสุขให้ประชาชนเดินทางกลับบ้านช่วงปีใหม่อย่างปลอดภัย	
กิจกรรมสพฉ.	12-13
สพฉ. จัดโครงการอบรมการขับซิ่งรถพยาบาลปลอดภัย หลังปีที่ผ่านมาเกิดอุบัติเหตุกว่า 61 ครั้ง สูญเสียบุคลากร ทางการแพทย์ฉุกเฉินกว่า 10 ราย	

- จัดทำโดย
กลุ่มสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ สพฉ.
- ที่ปรึกษา
นพ.อนุชา เศรษฐสุเสถียร
นพ.ไพโรจน์ บุญศิริคำชัย
นพ.ภูมินทร์ ศิลาพันธ์
- บรรณาธิการอำนวยการ
สุดาร์ตน์ นิราพาธ
- กองบรรณาธิการ
เพทาย กันนิยม
กรรองกาญจน์ อาทรรธรรมรัตน์
กานันต์ ศรีวัฒนบุรพา
จิตติมา ศรมณี
นฤมล จันทวาสน์
อุรสา ศรีวัฒนบุรพา
- ออกแบบ
ธนาภา ทองวัฒนาการ

ข่าวเด่นประเด็นร้อน

สพฉ. พัฒนาแอปพลิเคชันตรวจสอบมาตรฐานรถฉุกเฉิน

สพฉ. พัฒนาแอปพลิเคชันตรวจสอบมาตรฐานรถฉุกเฉิน เปิดให้ดาวน์โหลดแล้วทั้งระบบUIOS และAndroid เชื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ป่วยฉุกเฉิน

ทุกครั้งที่ประชาชนประสบอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยฉุกเฉิน ย่อมต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที และได้มาตรฐาน ทั้งในส่วนของบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์ รวมถึงรถปฏิบัติการฉุกเฉินหรือรถกู้ชีพฉุกเฉิน ดังนั้น สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) จึงได้จัดทำแอปพลิเคชัน EMS Certified ขึ้นเพื่อตรวจสอบมาตรฐานและเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนว่าจะได้รับบริการรถปฏิบัติการฉุกเฉินและรถกู้ชีพฉุกเฉินที่ได้มาตรฐาน

การแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์

นพ.อนุชา เศรษฐเสถียร เลขาธิการ สพฉ. กล่าวว่า ก่อนหน้านี้นี้ สพฉ. ได้เปิดให้มีการดาวน์โหลดแอปพลิเคชันผ่านระบบปฏิบัติการAndroid ซึ่งมีผู้สนใจดาวน์โหลดเป็นจำนวนมาก และขณะนี้ สพฉ. ได้มีการพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนของระบบปฏิบัติการIOS ให้ผู้ที่สนใจได้ดาวน์โหลดกันเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มความครอบคลุมในการใช้งาน โดยประชาชนที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ IOS สามารถดาวน์โหลดได้ที่ <https://itunes.apple.com/th/app/emscertified/id906291602?l=th&mt=8> ส่วนประชาชนที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ Android สามารถดาวน์โหลดได้ที่ <https://play.google.com/store/apps/details?id=app.akexorcist.barcodescanner> จากนั้นสามารถตรวจสอบง่ายๆ ดังนี้ 1.ถ่ายรูปQR-code ของรถปฏิบัติการฉุกเฉินหรือรถกู้ชีพฉุกเฉิน เพื่อนำมาสแกนในแอปพลิเคชันว่าได้ผ่านการรับรองมาตรฐานจาก สพฉ.หรือไม่ 2.ตรวจสอบได้โดยการพิมพ์เลขทะเบียนรถแล้วเลือกชื่อจังหวัดของรถคันนั้น ก็จะสามารถตรวจสอบได้ว่ารถปฏิบัติการฉุกเฉินหรือรถกู้ชีพฉุกเฉินคันดังกล่าวผ่านมาตรฐานหรือไม่

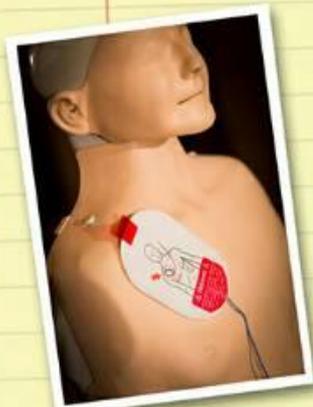
สำหรับ สถิติการตรวจรับรองรถปฏิบัติการฉุกเฉินและรถกู้ชีพฉุกเฉินที่ผ่านมาตรฐานแล้วมีจำนวน3,540 คัน จาก 38 จังหวัด อาทิ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน ลำพูน พิชณุโลก นครนายก ปทุมธานี สระบุรี อ่างทอง กาญจนบุรี ชลบุรี สมุทรสาคร นครพนม ชุมพร พังงา ภูเก็ต เป็นต้น และยังมีหลายจังหวัดที่กำลังเร่งดำเนินการออกใบรับรองมาตรฐาน ให้มีความครอบคลุม อาทิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตาก กำแพงเพชร บึงกาฬ ซึ่งน่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเร็ว ๆ นี้

เด่นในฉบับ

จากบทเรียนผู้ป่วยหัวใจวายบนเครื่องบิน.สู่ทางรอดด้วยการติดตั้งเครื่อง AED

เมื่อเวลา 15.00 น. ของวันที่ 17มกราคมที่ผ่านมา นางที่ย้อชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉินจากสภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันได้เกิดขึ้นบนเครื่องบินของสายการบินแห่งหนึ่ง โลกโซเซียลมีเดียได้มีการแชร์คลิปของการยื้อชีวิตของผู้ป่วยท่านนี้ โดยในคลิปได้มีคนพยายามช่วยเหลือด้วยการฟื้นคืนชีพหรือ CPR ให้ กับผู้ป่วยรายนี้ แต่สุดท้ายก็ต้องจบชีวิตลง และก่อนหน้านี้ไม่นานในช่วง

เดือนกรกฎาคมของปีที่ผ่านมาที่มีข่าวของการเสียชีวิตคาสู่วิ่งของผู้ที่เข้าไปใช้บริการในฟิตเนสที่ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง และหากเราไล่ย้อนเหตุการณ์ไปมากกว่านี้ ก็จะมีพบสถิติการเสียชีวิตด้วยสภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันในพื้นที่สาธารณะของคนไทยอีกเป็นจำนวนมาก

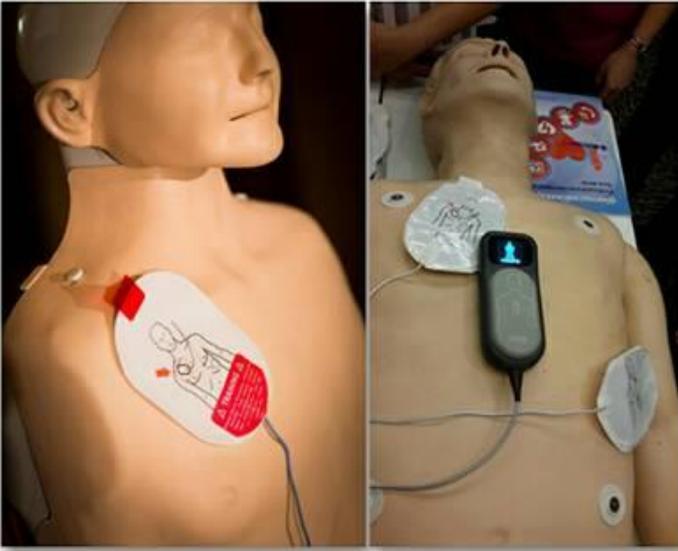
ในประเทศไทยนั้น สภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันถือเป็นภัยคุกคามและเป็นสาเหตุการเสียชีวิตติดอันดับต้นๆ ของประชากร โดยเหตุการณ์ส่วนใหญ่เกิดขึ้นทั้งที่บ้าน ที่สาธารณะ บนเครื่องบิน สถานีรถไฟ ห้างสรรพสินค้า สถานที่ออกกำลังกาย และสถานบริการต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้นเพื่อเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉินที่หัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันออก สถานพยาบาลสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) จึงได้มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้มีการเตรียมพร้อมติดตั้งและการฝึกใช้เครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ หรือ AED ให้ในสถานที่ที่มีโอกาสและความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะฉุกเฉินดังกล่าว โดยจะมีการจัดงานรณรงค์ขึ้นที่สถานีรถไฟหัวลำโพงในวันที่ 9 กุมภาพันธ์นี้ เพื่อเป็นการรณรงค์ให้เครื่อง AED ได้ถูกนำไปติดตั้งและนำไปใช้ช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างเครื่อง AED

นพ.อนุชา เศรษฐเสถียร เลขาธิการ สพฉ. ระบุว่า เครื่อง AED เป็นเครื่องมือที่ใช้ระบบปฏิบัติการแบบอิเล็กทรอนิกส์พกพา ซึ่งประชาชนทั่วไปก็สามารถใช้เครื่องนี้ได้ โดยเมื่อมีการเปิดการใช้งานของเครื่อง AED ก็จะสามารถวินิจฉัยภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะที่เป็นอันตรายถึงชีวิต และสามารถให้การรักษาด้วยการช็อกไฟฟ้ากระตุกหัวใจได้โดยใช้กระแสไฟฟ้าหยุดรูปแบบการเต้นของหัวใจที่ผิดจังหวะ เพื่อเปิดโอกาสให้หัวใจกลับมาเต้นใหม่ในจังหวะที่ถูกต้องได้ โดยการรักษานั้นระบบอิเล็กทรอนิกส์ในเครื่องจะออกคำสั่งให้เราเป็นผู้ปฏิบัติตามได้ ที่ผ่านมามีตัวอย่างการนำเครื่อง AED มาใช้ในต่างประเทศและเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตให้กับผู้ป่วยฉุกเฉินในภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันได้ ไม่ว่าจะเป็นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น โดยในประเทศญี่ปุ่นได้มีการกระจายการติดตั้งเครื่อง AED ตามที่สาธารณะต่างๆ มากถึง 380,000 เครื่อง และมีแนวโน้มการติดตั้งเพิ่มขึ้นมากที่สุดในโลก เมื่อเทียบกับสัดส่วนของประชากร และสามารถช่วยผู้ป่วยฉุกเฉินให้รอดชีวิตได้มากกว่าร้อยละ 45

ตัวอย่างการใช้งานเครื่อง AED

ทั้งนี้ประชาชนทั่วไปที่ได้รับการฝึกฝนการใช้เครื่อง AED จะสามารถใช้งานได้ ภายใต้คำแนะนำของผู้ปฏิบัติการทางการแพทย์ฉุกเฉินผ่านสายด่วน 1669 โดยเริ่มแรกเมื่อผู้ใช้งานเปิดฝาเครื่อง AED ให้ฉีกของบรรจุอิเล็กโทรด โดยแผ่นอิเล็กโทรดจะมีอยู่ 2 ชิ้น ซึ่งชิ้นแรกจะต้องนำไปติดบนทรวงอกตอนบนของผู้ป่วย และชิ้นที่สองจะต้องติดบนผิวหนังทรวงอกตอนล่างของผู้ป่วย จากนั้นเครื่อง AED จะทำการวิเคราะห์จังหวะการเต้นของหัวใจ ซึ่งขณะนี้ห้ามผู้ช่วยเหลือสัมผัสตัวผู้ป่วยเด็ดขาด จากนั้นเมื่อเครื่องวินิจฉัยเสร็จแล้วจะขึ้นสัญญาณให้ทำการช็อคไฟฟ้าให้ผู้ช่วยเหลือถอดที่ปุ่มช็อคตามสัญญาณที่ปรากฏอยู่บนตัวเครื่อง และสลับกับการช่วยเหลือฟื้นคืนชีพผู้ป่วยหรือ CPR อย่างต่อเนื่อง จนกว่าเจ้าหน้าที่กู้ชีพจะมาถึง โดยการช่วยเหลือควรทำภายใน 3-5 นาที จะช่วยเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉินได้มากขึ้น

อย่างไรก็ตามมีมูลนิธิการแพทย์ฉุกเฉินญี่ปุ่น (Japan Emergency medical Foundation (JEMF)) ได้ตั้งคณะทำงานทำการวิจัยเพื่อพิจารณาแนวทางการติดตั้งและการใช้งานเครื่อง AED อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประกาศใช้แนวทางดังกล่าวไปแล้วในประเทศญี่ปุ่น ซึ่ง สพช. ได้นำแนวทางและข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับประเทศไทย ซึ่งสถานที่ติดตั้งเครื่อง AED เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะพิจารณาจากสถานที่ที่ประชาชนโอกาสเกิดภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถานที่ที่มีคนพลุกพล่าน อาทิ สถานีรถไฟ สถานีรถโดยสารประจำทาง สนามบิน ท่าเรือ บนเครื่องบิน และการขนส่งมวลชนที่มีระยะทางไกล (รถไฟหรือเรือโดยสาร) ฟิตเนส เซ็นเตอร์ สปอร์ตคลับ หรือ สนามกีฬาและการแข่งขันกีฬาจำนวนมาก ๆ รวมถึงสนามกอล์ฟ ห้างสรรพสินค้า และย่านร้านอาหารขนาดใหญ่ ที่มีคนมาใช้บริการประมาณ 5,000 คนต่อวัน หรือสถานที่ที่ท่องเที่ยวต่างๆ สถานที่สาธารณะขนาดใหญ่ ศูนย์กลางชุมชน สถานพยาบาล หรือสถานดูแลผู้สูงอายุ อพาร์ทเมนท์ ที่มีผู้สูงอายุมากกว่า 50 คน โรงเรียน โดยเฉพาะสนามกีฬา ของโรงเรียนบริษัท โรงงาน และสถานที่ให้บริการที่มีคนพลุกพล่านสถานบันเทิง โรงแรมหรือศูนย์ประชุมขนาดใหญ่ รวมทั้งพื้นที่ห่างไกลจากหน่วยแพทย์ฉุกเฉิน เช่น เกาะ หรือ หุบเขาลึก

ตัวอย่างการใช้งานเครื่อง AED

สรุปได้ว่าการติดตั้งเครื่อง AED นั้นจะเป็นการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินที่มีภาวะหัวใจหยุดเต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สลับกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน หรือ CPR ดังนั้นหน่วยงานดังกล่าวจึงควรจัดหาเครื่อง AED มาติดตั้งไว้ในพื้นที่ของตนเอง และควรมีการจัดอบรมการใช้งานเครื่อง AED ให้กับพนักงานของตนเองให้ใช้เครื่องมือดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านคำแนะนำของบุคลากรทางแพทย์หรือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินสามารถโทรแจ้งขอคำแนะนำได้ที่สายด่วน 1669 ทันที

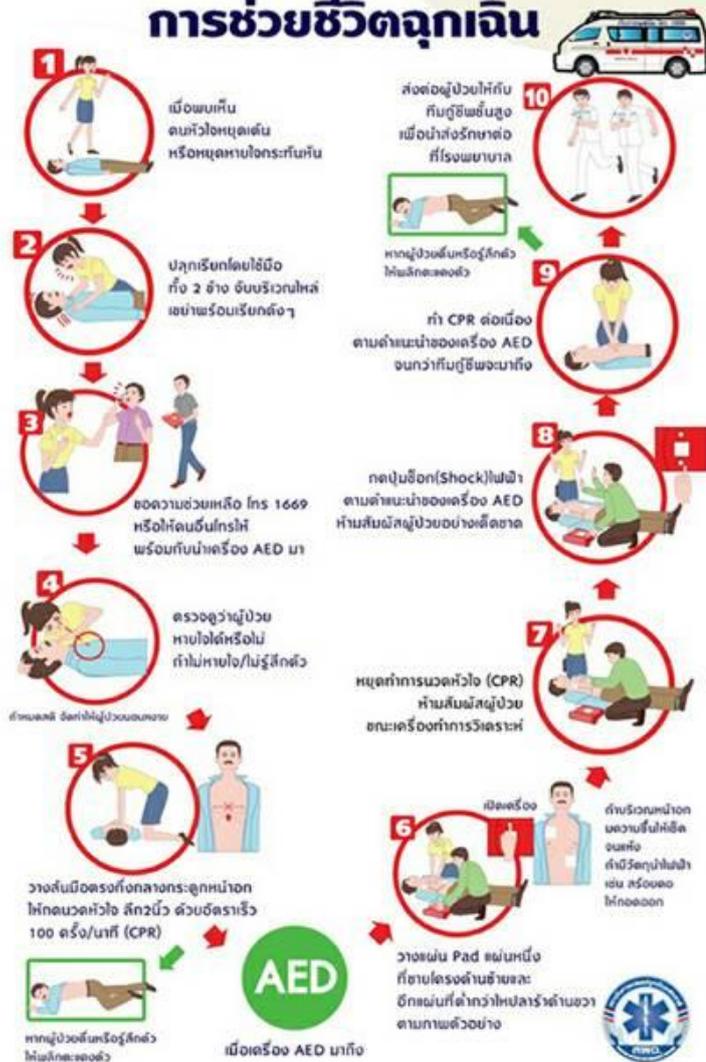
เกาะกระแส

สพว.เตรียมบรรณรณรงค์การใช้เครื่อง AED เพื่อช่วยชีวิตผู้ป่วยฉุกเฉินจากภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลัน

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ได้ออกมารณรงค์อย่างต่อเนื่องถึงการเรียนรู้ขั้นตอนของห่วงโซ่การรอดชีวิต เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสการกู้ชีพให้ผู้ป่วยฉุกเฉิน หัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันนอกโรงพยาบาล โดยสิ่งที่สำคัญของกระบวนการกู้ชีพ คือ การใช้เครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ หรือ AED ซึ่งขณะนี้ในประเทศไทยยังไม่มี การใช้อย่างแพร่หลาย ด้วยเพราะข้อจำกัดหลายประการ อาทิ อุปกรณ์ดังกล่าวมีราคาสูง แต่ถือเป็นโอกาสอันดีที่ สพฉ. ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชนจากหลายองค์กร บริจาคเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ จำนวนหนึ่ง ซึ่งขั้นตอนต่อไป สพฉ. จะนำเครื่องดังกล่าวไปติดตั้งให้กับหน่วยงานและพื้นที่สาธารณะต่างๆ ทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด เพื่อรณรงค์ให้มีการติดตั้งเครื่อง AED ในที่สาธารณะที่มีความเสี่ยงต่อภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันของผู้มาใช้บริการ

สพฉ.เตรียมบรรณรณรงค์การใช้เครื่อง AED เพื่อช่วยชีวิตผู้ป่วยฉุกเฉินจากภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลัน ผนึกหน่วยงานเอกชนเตรียมติดตั้งในพื้นที่สาธารณะพร้อมฝึกอบรมประชาชน ชูหลัก 3H ในการช่วยเหลือน ชี้หากผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับการช่วยเหลือเร็ว และมีเครื่อง AED ที่ครอบคลุมจะเพิ่มโอกาสในการรอดชีวิตได้ถึง 45 เปอร์เซ็นต์

การช่วยชีวิตฉุกเฉิน

นพ.อนุชา เศรษฐเสถียร เลขาธิการ สพฉ. กล่าวว่า เพื่อเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของประชาชนที่หัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันนอกสถานพยาบาล สพฉ. จึงได้เตรียมการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้มีการเตรียมพร้อม การติดตั้งและการฝึกใช้เครื่อง AED ในสถานที่ที่มีโอกาสและความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะฉุกเฉินดังกล่าว เพื่อให้เครื่อง AED ได้ถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในประเทศไทยปัจจุบันได้มีการติดตั้งเครื่อง AED ในที่สาธารณะ ที่มีความเสี่ยงได้แก่ สถานีรถไฟ สถานีรถโดยสาร สนามบิน บนเครื่องบิน บนรถไฟ สนามแข่งชิวิงมาราธอน สนามกีฬา ที่มีคนจำนวนมาก สนามกอล์ฟ ห้างสรรพสินค้า โรงเรียน หน่วยบริการของราชการ สถานที่สำคัญ รวมทั้งโรงงานที่มีคนงานจำนวนมาก และสถานที่ท่องเที่ยวที่ห่างไกลจากหน่วยแพทย์ฉุกเฉิน ซึ่งทำให้พบสถิติอัตราการรอดชีวิตของประชาชนมากขึ้นถึง 45 เปอร์เซ็นต์ เมื่อได้ใช้เครื่องดังกล่าว ดังนั้นถือเป็นโอกาสอันดีที่ประเทศไทยจะได้มีการเรียนรู้ เรื่องการใช้ เครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติเพื่อช่วยชีวิตผู้ป่วยฉุกเฉิน โดยล่าสุด สพฉ. ก็ได้จัดอบรมเรื่องการใช้เครื่อง AED ให้กับชมรมจักรยานและอาสาสมัครจักรยานกู้ชีพจำนวน 35 คน เพื่อให้เรียนรู้ถึงกระบวนการใช้เครื่อง AED ในการกู้ชีพ อย่างไรก็ตาม การใช้เครื่อง AED ในประเทศไทยยังถือเป็นเรื่องใหม่ ดังนั้นประชาชนที่จำเป็นจะต้องใช้เครื่องดังกล่าวในการกู้ชีพควรดำเนินการช่วยเหลือภายใต้คำแนะนำของแพทย์หรือคำแนะนำจากผู้ปฏิบัติการฉุกเฉินผ่านสายด่วน 1669

**พ.อ.อุษา การช่วยชีวิตผู้เข้าให้การช่วยเหลือ
ผู้ป่วยฉุกเฉินจะต้องตระหนักถึงหลัก “3H” คือ**

01 Hazard

ก่อนการช่วยเหลือผู้ช่วยเหลือควรตรวจสอบอันตรายหรือภาวะเสี่ยงก่อนโดยจะต้องดูว่าบริเวณที่ผู้ป่วยอยู่นั้นมีอะไรอันตรายบ้างที่จะมีผลกระทบต่อผู้ป่วยฉุกเฉิน

02 Help

Help คือการช่วยเหลือโดยโทรผ่านสายด่วน 1669 พร้อมทั้งทำการปฐมพยาบาล ตามคำแนะนำของผู้ปฏิบัติการทางการแพทย์ฉุกเฉิน

03 Hello

Hello คือการเข้าไปปลุกเรียกผู้ป่วยฉุกเฉิน ซึ่งหากผู้ป่วยไม่ตอบสนองจากการช่วยเหลือตามแนวทางสามH แล้วให้ผู้เข้าให้การช่วยเหลือทำการฟื้นคืนชีพทันทีและรีบนำเครื่องAEDเข้ามาช่วยในการฟื้นคืนชีพก็จะทำให้โอกาสรอดชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉินเพิ่มมากขึ้นได้

การใช้เครื่อง AED และตำแหน่งการติดแผ่นอิเล็กโทรด

- ✓ ประชาชนทั่วไปที่ได้รับการฝึกฝนการใช้เครื่อง AED จะสามารถใช้งานได้ ภายใต้คำแนะนำของผู้ปฏิบัติการทางการแพทย์ฉุกเฉินผ่านสายด่วน 1669 โดยเริ่มแรกเมื่อใช้งานเปิดฝาเครื่อง AED ให้ฉีกซองบรรจุอิเล็กโทรด โดยแผ่นอิเล็กโทรดจะมีอยู่ 2 ชิ้น
- ✓ จากฉีกซอง AED จะทำการวิเคราะห์จังหวะการเต้นของหัวใจซึ่งขณะนั้นผู้ช่วยเหลือสัมผัสตัวผู้ป่วยเดี๋ยวนั้น
- ✓ เมื่อเครื่องวินิจฉัยเสร็จแล้วจะขึ้นสัญญาณให้ทำการช็อกไฟฟ้า ใ้กดที่ปุ่มช็อคตามสัญญาณที่ปรากฏอยู่บนตัวเครื่อง สลับกับการช่วยเหลือฟื้นคืนชีพผู้ป่วยหรือ CPR อย่างต่อเนื่อง จนกว่าเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือมาถึง

ขั้นตอนที่ต้องนำไปติดบนทรวงอกตอนบนของผู้ป่วย
ขั้นตอนที่ต้องติดบนทรวงอกตอนล่างของผู้ป่วย

1669
WS

เครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ
AED คืออะไร ?

เครื่อง AED เป็นเครื่องมือที่ใช้ระบบปฏิบัติการแบบอิเล็กทรอนิกส์พกพา ซึ่งประชาชนทั่วไปที่ได้รับการฝึกฝนจะสามารถใช้งานได้ ภายใต้คำแนะนำของบุคลากรทางการแพทย์ หรือผ่านสายด่วน 1669

เมื่อเปิดการใช้งานเครื่อง AED ก็จะสามารถวินิจฉัยภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะที่เป็นอันตรายถึงชีวิต และสามารถให้การรักษาด้วยการช็อกไฟฟ้ากระตุ้นหัวใจได้โดยใช้กระแสไฟฟ้าหยุดรูปแบบการเต้นของหัวใจที่ผิดจังหวะเพื่อเปิดโอกาสให้หัวใจกลับมาเต้นใหม่ในจังหวะที่ถูกต้องได้ โดยการรักษานั้นระบบอิเล็กทรอนิกส์ในเครื่องจะออกคำสั่งให้เราเป็นผู้ปฏิบัติตามได้

1669
WS

สำหรับเครื่อง AED เป็นเครื่องมือที่ใช้ระบบปฏิบัติการแบบอิเล็กทรอนิกส์พกพา ซึ่งประชาชนทั่วไปที่ได้รับการฝึกฝนการใช้ก็สามารถใช้เครื่องนี้ได้ ภายใต้คำแนะนำของผู้ปฏิบัติการทางการแพทย์ฉุกเฉินผ่านสายด่วน 1669 โดยเมื่อมีการเปิดการใช้งานของเครื่อง AED เครื่องก็จะสามารถวินิจฉัยภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้ และสามารถให้การรักษาด้วยการช็อกไฟฟ้ากระตุ้นหัวใจได้โดยใช้กระแสไฟฟ้าหยุดรูปแบบการเต้นของหัวใจที่ผิดจังหวะ เพื่อเปิดโอกาสให้หัวใจกลับมาเต้นใหม่ในจังหวะที่ถูกต้องได้ โดยการรักษานั้นระบบอิเล็กทรอนิกส์ในเครื่องจะออกคำสั่งให้เราเป็นผู้ปฏิบัติตามได้ คือเริ่มแรกผู้ที่ทำการช่วยเหลือจะต้องเปิดฝาเครื่อง AED และฉีกซองบรรจุอิเล็กโทรด โดยแผ่นอิเล็กโทรดจะมีอยู่ 2 ชิ้น คือ ชิ้นแรกจะต้องนำไปติดบนทรวงอกตอนบนของผู้ป่วย และแผ่นที่สองจะต้องติดบนทรวงอกตอนล่างของผู้ป่วย จากนั้นเครื่อง AED จะทำการวิเคราะห์จังหวะการเต้นของหัวใจ ซึ่งขณะนี้ห้ามผู้ช่วยเหลือสัมผัสตัวผู้ป่วยเด็ดขาด จากนั้นเมื่อเครื่องวินิจฉัยเสร็จแล้วจะขึ้นสัญญาณให้ทำการช็อกไฟฟ้า ให้ผู้ช่วยเหลือกดที่ปุ่มช็อคตามสัญญาณที่ปรากฏอยู่บนตัวเครื่อง และสลับกับการช่วยเหลือฟื้นคืนชีพผู้ป่วยหรือ CPR อย่างต่อเนื่อง จนกว่าเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือจะมาถึง โดยการช่วยเหลือควรทำภายใน 3-5 นาที จะช่วยเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉินได้มากขึ้น

ประเด็นดัง

จากนักร้องสารกัญชพ

เปิดชุมชนต้นแบบวัดลาดเป้งสมุทรสงคราม ความร่วมมือชุมชนสู่ถนนตัวอย่างของความปลอดภัย

เปิดชุมชนต้นแบบวัดลาดเป้งสมุทรสงคราม ความร่วมมือชุมชนสู่ถนนตัวอย่างของความปลอดภัย

ทีมนักร้องสารกัญชพ สพว. ประจำภาคกลาง
พื้นที่จ.สมุทรสงคราม

จากการขยายของ ชุมชนวัดลาดเป้ง ต.นางตะเคียน อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาหลายปี ทำให้ชุมชนมีการพัฒนาหลายอย่าง เช่น ถนนหนทางที่เดิมเป็นถนนลูกรัง แต่ในตอนนี้มีการพัฒนาขึ้นเป็นถนนลาดยาง แม้ก่อนหน้านั้นชาวบ้านเคยใช้เรือในการเดินทางสัญจรไปมา แต่เมื่อมีการปรับเปลี่ยนทางสิ่งแวดล้อม และพัฒนาถนนจึงทำให้การใช้ชีวิตต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย และมีสิ่งหนึ่งที่มาควบคู่กับการใช้ถนนคือ "อุบัติเหตุ" ที่เกิดขึ้นตลอด เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวสวนชาวไร่ ไม่มีความรู้เรื่องหมายจราจร เรื่องดังกล่าวจึงเป็นประเด็นหลักที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ นพ.กานต์ ไตบุญมี ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล วัดลาดเป้ง จึงคิดริเริ่มโครงการถนนปลอดภัย

โดยนพ.กานต์ เล่าว่า โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิความปลอดภัยแห่งชาติ เริ่มดำเนินการกับผู้นำ

ชุมชน ชุมชน อสม. ตั้งแต่ปี 2555-2556 มาเรื่อยๆ โดยศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศวปถ.) สนับสนุนงบประมาณ มีทีม สกว.สมุทรสงคราม เป็นทีมที่เล็ง ร่วมงานกับมูลนิธิฯ แต่โครงการนี้ได้ปิดตัวลง แล้ว ซึ่งก่อนดำเนินโครงการมีอุบัติเหตุเล็กน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นจักรยานยนต์ไม่สวมหมวกนิรภัย เมาสุรา มีเกือบทุกเดือน 1-2 ครั้ง/เดือน และจากการดำเนินการโครงการโดยสร้างความเข้าใจ ร่วมกัน ทำให้มีผลตอบรับระหว่างหน่วยงาน ของภาครัฐ และภาคเอกชน กับการร่วมมือ ร่วมใจกันพัฒนาชุมชน รวมทั้งตามท้องถนน ก็มีการทำเส้นแบ่งเลนชัดเจนมากขึ้น ขณะที่ ชาวบ้านที่ใช้ถนนบางส่วนตื่นตัวสวมหมวกนิรภัย มากขึ้น แต่ยังมีบางส่วนขาดวินัยอยู่ อย่างไรก็ตามขณะนี้ในชุมชนยังเห็นว่าการดำเนินการ ชาติตอน และชุมชน ตำรวจ ผู้ปกครอง นักเรียน ก็ยังเชื่อมต่อกันไม่ได้ เพราะเป็นชุมชนขนาดใหญ่ "อยากให้มีการทบทวนเรื่องความปลอดภัย และการให้ความรู้ในชุมชน เช่น เรื่องกฎหมาย จราจร และโทษของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย แนะนำให้ตระหนักถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิต และทรัพย์สินโดยมูลนิธิฯ ร่วมกับชุมชน วัด โรงเรียน" ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล วัดลาดเป้ง กล่าว

ด้านนายสมจิตร จริยประเสริฐสิน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) นางตะเคียน ให้สัมภาษณ์ว่าในพื้นที่มีการทำโครงการถนนสีขาว หรือ ถนนปลอดภัย เพราะถนนเส้นดังกล่าวเป็นถนนสายหลักที่ชาวบ้านใช้ ดำรงชีวิตประจำวัน อีกทั้งมีสถานที่ราชการ และตลาดนัด เคยเกิดอุบัติเหตุ มาแล้วหลายครั้ง จึงมีการทำถนนตัวอย่างของ ความปลอดภัยขึ้นมา ซึ่งอบต.ร่วมกับประชาชน และหน่วยงานต่างๆ ทำโครงการนี้ขึ้น โดยมีผล ตอรับค่อนข้างพอใจ ซึ่งโครงการนี้จะดำเนินการต่อไป เพื่อความปลอดภัย ของประชาชน ผู้ใช้รถใช้ถนน แต่ผู้ใช้รถใช้ถนนก็ต้องตระหนักถึงอุบัติเหตุต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากความประมาท ขาดสติ และควรปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด และใช้ความระมัดระวังในการเดินทางด้วย

พระไพรัช ศรีกำเนิด พระครูสอนปริยัติธรรม วัดลาดเป้ง กล่าวว่า ถนนบริเวณหน้า วัดลาดเป้ง ชาวบ้าน วัด โรงเรียน อบต. สถานีตำรวจ ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัย บนถนนมากขึ้น จึงรวมตัวกันตีเส้นถนน ทาสีต้นไม้ ติดป้ายเตือน ทำไฟบอกเตือนจุดสำคัญ เช่น ทางม้าลาย เส้นสัญญาณ เบี่ยงซ้าย และเตือนป้ายทางโค้งทางแยก สี่แยก โดยชุมชนแต่ละ ชุมชนเป็นผู้ดูแล ช่วยกันตัดต้นไม้ที่บังถนน และทางโค้งต่างๆ ทำให้ปัจจุบันอุบัติเหตุลดลง อย่างเห็นได้ชัดด้านด.ต.สมนึก งามสมภักย์ เจ้าหน้าที่ด้านงานธุรการ ประจำ สภ.ลาดใหญ่ กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินกิจกรรร่วมกันป้องกัน และรณรงค์ ถนนปลอดภัย โดยออกไป เป็นวิทยากรในโรงเรียน ชุมชน ต่างๆ และ อบต. ให้ความรู้เรื่องกฎหมายจราจร ตาม สถานทีของโครงการต่างๆ ที่จัดขึ้น ปัจจุบันแม้อุบัติเหตุจะลดน้อยลง แต่ยังมีผู้กระทำความผิดในการจราจร ส่วนใหญ่มาจากวัยรุ่น ไม่สวมหมวกนิรภัย เมาสูรา และใช้ ความเร็วเกินที่กำหนด ทั้งนี้ขอวิงวอนผู้ใช้รถใช้ถนนให้ร่วมกันปฏิบัติตามกฎ อย่าขับรถเร็ว ระวังคนข้ามถนน ระวังบริเวณทางร่วมทางแยก จุดตัด จุดกลับรถ ความสวม หมวกนิรภัย คาดเข็มขัดนิรภัย มีสติ และควรตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์เป็นประจำ

ขณะที่ ด.ช.สุริยา สังข์ทอง นักเรียน ชั้นป.4/1 โรงเรียนวัดลาดเป้ง กล่าวว่า จะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ มาให้ความรู้เรื่องวินัยการจราจร ประมาณ 2 เดือนต่อครั้ง ซึ่งอยากให้มีตำรวจมาให้ความปลอดภัยขณะข้ามถนนในช่วงเวลาโรงเรียนเข้า และหลังเลิกเรียน หรือไฟสัญญาณจราจร บริเวณไหล่ทางมีร้านค้ามาตั้งขายของ ทำให้ไม่สามารถเดินได้จนต้องลงไปเดินบริเวณเส้นทางรถวิ่งซึ่งไม่ปลอดภัยนัก

นี่เป็นเพียงตัวอย่างเล็กๆ แต่สร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ให้เกิดขึ้นในชุมชน วัดลาดเป้ง อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งถนนที่ปลอดภัยนำมาสู่ การสร้างชีวิตที่ปลอดภัยให้กับคนในชุมชนแห่งนี้มากยิ่งขึ้น สิ่งสำคัญที่ทำให้ การณรงคิในชุมชนแห่งนี้ประสบความสำเร็จคือความร่วมมือร่วมใจของทุกภาค ส่วนในชุมชน ที่ทุกท้องถิ่นในหลายๆ ที่ก็สามารถนำไปปฏิบัติตามเพื่อลดอุบัติเหตุ และสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับชุมชนของตนเองได้

ภาพและข่าวโดย

น.ส.อนูรัตน์ เอมงาม เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงครามนักสื่อสารกู่ชีพ (สพจ.) ประจำภาคกลาง
 นาย เกษม ศิริธรรม อาสาสมัครกู่ชีพสว่างเบญจธรรมสมุทรสงครามและ นักสื่อสารกู่ชีพ (สพจ.) ประจำภาคกลาง
 นายกิตติพงษ์ มณีคำ เจ้าหน้าที่เวชกรฉุกเฉินมูลนิธิสว่างเบญจธรรม และนักสื่อสารกู่ชีพ
 ประจำภาคกลางของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.)

รู้แล้ว รอด

สพด. เตือนพ่อแม่ระวังอุบัติเหตุในเด็ก ย้ำ “อุบัติเหตุจราจร-สิ่งแปลกปลอมติดคอ” นำกังวลสุด แม่พ่อแม่เรียนรู้วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้น ระบุหากมีสิ่งแปลกปลอมติดคอเด็กอย่าพยายามล้วงคอเค็ดขาดหัวน หลุดเข้าหลอดลม ยิ่งเสี่ยงอันตรายมากขึ้น เผยปีที่ผ่านมามีเด็กเจ็บป่วยฉุกเฉินกว่า 129,002 ครั้ง

สพด. เตือนพ่อแม่ระวังอุบัติเหตุในเด็ก ห่วงสิ่งแปลกปลอมติดคอ

เด็กมักเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น เมื่อเห็นวัตถุแปลกปลอม จึงมักจะชอบเอาปากและคีตว่ากินได้จนทำให้ติดคอและเป็นอันตรายได้ ทั้งนี้หากบุตรหลานของท่านมีสิ่งแปลกปลอมติดคอ ควรปฏิบัติตามวิธี

รับโทรแจ้งสายด่วน 1669

สังเกตว่าเด็กมีสติหรือไม่ ในกรณีที่เกิด ยังมียังอยู่ ไม่ควรใช้นิ้วมือล้วงเข้าไปในปาก เพราะเสี่ยงที่จะทำให้สิ่งแปลกปลอมตกไปในหลอดลมได้

พยายามให้ผู้ป่วยไอด้วยตัวเอง

หากสิ่งแปลกปลอมไม่หลุดออกมา ให้ยืนด้านหลังของบุตรหลานแล้วใช้มือสองข้างทำ 2 ข้างไว้ใต้แขนของผู้ป่วย ทำมือข้างที่ถนัดกดตรงกลางท้องบริเวณึ่งกลางระหว่างกระดูกสันหลังกับสะดือ แล้วใช้มืออีกข้างจับไว้ให้แน่น แล้วให้ออกแรงกระตุกเข้าหลังตัวพร้อมๆ กับดันขึ้นด้านบนจนกว่าผู้ป่วยจะไอออกมาแล้วสิ่งแปลกปลอมหลุดออกมา

วันเสาร์สัปดาห์ที่สองของเดือนมกราคมถูกจัดให้เป็นวันเด็กแห่งชาติซึ่งในปี 2558 ตรงกับวันที่ 10 มกราคม ซึ่งหลายหน่วยงานก็ได้เตรียมจัดงานเฉลิมฉลองให้เด็กๆ ได้สนุกสนานกัน แต่ในทุกๆ ปีนอกจากความสนุกสนานของเด็กๆ แล้ว ก็จะมีข่าวเศร้าที่เด็กๆ ได้รับอันตราย บาดเจ็บ หรือถึงขั้นเสียชีวิตด้วย ไม่ว่าจะเป็นจากการเจ็บป่วย หรือได้รับอุบัติเหตุ โดยสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ได้รวบรวมสถิติการเจ็บป่วยฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกับเด็กในปีที่ผ่านมาพบว่ามียุติเหตุอายุระหว่าง 1-14 ปี ได้รับบาดเจ็บฉุกเฉินที่ขอความช่วยเหลือผ่านสายด่วน 1669กว่า 129,002 ครั้ง โดยอาการฉุกเฉินที่น่าเป็นห่วงคือ การเจ็บป่วยฉุกเฉินจากการสำลัก มีสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ จำนวน 259 ครั้ง และอุบัติเหตุ ยานยนต์ อุบัติเหตุจราจรจำนวน 20,133 ครั้ง

นพ.อนุชา เศรษฐเสถียร เลขาธิการ สพฉ. กล่าวว่า อุบัติเหตุที่น่าเป็นห่วงสำหรับเด็กเล็กมีด้วยกันหลายประเภท แต่สิ่งที่พบเห็นได้บ่อยมากอย่างหนึ่ง และมักมีการขอความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉิน คือ เด็กนำสิ่งแปลกปลอมเข้าไปในปากจนติดคอและหายใจไม่ออก ซึ่งเด็กในวัยนี้มักเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น ชอบสำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยไม่รู้ว่ามีสิ่งใดเป็นอันตรายต่อร่างกาย เมื่อเห็นวัตถุแปลกปลอม อาทิ เงินเหรียญ หรือวัตถุแปลกปลอมที่มีสีมัน ลูกบิด เด็กมักจะหยิบเข้าปากและคิดว่ากินได้ จนทำให้วัตถุแปลกปลอมติดคอซึ่งบางรายหากไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงทีก็อาจถึงขั้นเสียชีวิตได้ ดังนั้นผู้ปกครองควรเก็บของให้เป็นระเบียบ และสอนบุตรหลานว่าสิ่งใดเป็นอันตรายต่อร่างกาย ไม่ควรนำเข้าปาก ทั้งนี้หากบุตรหลานของท่านมีสิ่งแปลกปลอมติดคอ ควรรีบโทรแจ้งสายด่วน 1669 เพื่อขอความช่วยเหลือทางการแพทย์ และสำรวจว่าเด็กมีสติหรือไม่ ในกรณีที่เด็กยังมีสติอยู่ ผู้ปกครองไม่ควรใช้นิ้วมือล้วงเข้าไปในปากของผู้ป่วยเพื่อนำสิ่งแปลกปลอมออกมา เพราะการล้วงเข้าไปมีความเสี่ยงที่จะทำให้สิ่งแปลกปลอมตกไปในหลอดลมได้

พยายามให้ผู้ป่วยไอด้วยตัวเอง จนสิ่งแปลกปลอมหลุดออกมา แต่หากสิ่งแปลกปลอมไม่หลุดออกมา ให้ยื่นด้านหลังของบุตรหลานแล้วใช้มือสอดแขนทั้งสองข้างไว้ได้แขนของผู้ป่วย กำมือข้างที่ถนัดกดตรงกลาง

ท้องบริเวณกึ่งกลางระหว่างกระดูกสันหลังกับสะดือ แล้วใช้มืออีกข้างจับไว้ให้แน่น จากนั้นให้ออกแรงกระตุกเข้าหาตัว พร้อมกับดันขึ้นด้านบน โดยออกแรงกระตุกให้หนักและทำเป็นจังหวะสม่ำเสมอ วิธีนี้เป็นวิธีการบังคับอากาศที่อยู่ในปอดให้อัดกระแทกออกมาที่บริเวณหลอดลมจะช่วยให้สิ่งแปลกปลอมหรือเศษอาหารหลุดออกมาได้ ให้ทำจนกว่าผู้ป่วยจะเริ่มสำลัก หรือไอจนสิ่งแปลกปลอมหลุดออกมา หรือจนกว่าผู้ป่วยจะหายใจเองได้ จากนั้นให้ผู้ปวยนอนตะแคง เพื่อรอทีมผู้ปฏิบัติการทางการแพทย์มาถึง

แต่อย่างไรก็ตาม การช่วยเหลือผู้ป่วยด้วยวิธีนี้อาจทำให้เกิดการบอบซ้ำหรือบาดเจ็บที่อวัยวะภายใน หรือสิ่งแปลกปลอมอาจจะหลุดออกมาไม่หมดและอาจตกลงไปที่ปอด ทำให้เกิดการอุดตันหลอดลมหรือปอดติดเชื้อ ดังนั้นเมื่อปฐมพยาบาลด้วยวิธีนี้ จึงควรไปพบแพทย์ทุกครั้ง ส่วนการปฐมพยาบาลเด็กเล็กที่อายุมากกว่า 1 ปีขึ้นไป กรณีหมดสติ

หลังจากโทรแจ้งขอความช่วยเหลือที่สายด่วน 1669 แล้ว ให้ผู้ป่วยนอนลงกับพื้น หากผู้ป่วยไม่หายใจ ให้ยกคางผู้ป่วยขึ้นให้ศีรษะเงนไปข้างหลังให้มากที่สุด และพยายามช่วยเหลือด้วยการฟื้นคืนชีพตามคำแนะนำของผู้ปฏิบัติการทางการแพทย์ฉุกเฉิน

การปฐมพยาบาลเด็กเล็กอายุมากกว่า 1 ปี
ภาพจาก เว็บไซต์ <http://www.navy34.com/board342550/index.php?topic=249.130>

นพ.อนุชา กล่าวต่อว่า นอกจากนี้อันตรายที่เกิดขึ้นกับเด็กได้มากที่สุดคือ อุบัติเหตุจากการจราจร ดังนั้นหากผู้ปกครองจะพามบุตรหลานออกนอกบ้าน ควรดูแลเรื่องความปลอดภัย โดยหากเด็กนั่งรถยนต์ควรให้เด็กนั่งที่เบาะหลังและคาดเข็มขัดนิรภัย หรือเด็กเล็กควรมีที่นั่งคาร์ซีท จะช่วยลดความรุนแรงหากเกิดอุบัติเหตุ ส่วนเด็กที่นั่งรถจักรยานยนต์ ให้เด็กสวมหมวกนิรภัยขนาดที่เหมาะสมกับเด็ก เพื่อป้องกันไม่ให้ศีรษะได้รับการกระแทก เพราะสิ่งที่น่ากังวลสำหรับเด็กที่ได้รับอุบัติเหตุคือการกระทบกระเทือนทางศีรษะ เพราะเด็กอาจเสียชีวิตได้โดยง่าย หรืออาจจะพิการไปตลอดชีวิตรวมถึงการบาดเจ็บของอวัยวะภายใน เช่น ตับและม้าม เพราะเด็กจำนวนมากไม่สามารถร้องบอกอาการเจ็บป่วยของตัวเองได้ จึงอาจทำให้เกิดภาวะของการเสียเลือดมาก ทำให้ช็อค หมดสติ ซึ่งเป็นสาเหตุของอาการจุกเฉินที่ร้ายแรง ดังนั้นหากเด็กประสบอุบัติเหตุควรรีบโทรแจ้งสายด่วน 1669 เพื่อขอความช่วยเหลือในทันที

เกร็ดเล็ก ความรู้แยะ

สพด. จัดทำไปสการศรณรงคลดอุบัติเหตุ แนะหลักปฏิบัติและแนวทางการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินในการเดินทางกลับบ้านช่วงเทศกาลปีใหม่ 5 เรื่อง “เน้นการเรียนรู้เรื่องการห้ามเลือดขั้นตอนการโทรแจ้งสายด่วน 1669 และการป้องกันตนเองจากการหลับใน”

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ได้จัดทำไปสการศรณรงคเพื่อมอบเป็นความสุขและลดอุบัติเหตุให้กับประชาชนที่จะเดินทางกลับบ้านในช่วงเทศกาลปีใหม่ที่จะถึงนี้ โดยรายละเอียดของไปสการศรณรงคได้ระบุถึงแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในการเดินทางใน 5 รูปแบบ ซึ่งประชาชนที่สนใจสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.niems.go.th คือ

1. ไปสการศรณรงคป้องกันตนเองจากการหลับใน ซึ่งการหลับในเป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากรถ ดังนั้นหากผู้ขับขี่รู้สึกง่วงจนขับรถต่อไม่ได้ ควรหาที่ปลอดภัยจอดนอนพักก่อนก่อนเดินทางต่อ และอย่าฝืนขับรถต่อเด็ดขาด เพราะจะทำให้ร่างกายเมื่อยล้าจนไม่สามารถขับช้ได้ ซึ่งผู้ขับขี่ที่สามารถสังเกตอาการของตนเองว่ามีแนวโน้มจะหลับในได้ดังนี้ คือ ขับรถสายไปมาออกนอกเส้นทาง , มีน้ศีรษะ รู้สึกเหนื่อยล้า หงุดหงิด กระวนกระวาย , หนักหน่วงตา ตาปรือ สมองไม่ชิน , ใจลอยขาดสมาธิในการขับรถ และจำไม่ได้ว่าขับรถผ่านอะไรมาบ้างในช่วง 2-3 กิโลเมตรที่ผ่านมา

2. ไปสการศรณรงคเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลการห้ามเลือด ส่วนใหญ่ผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุมักจะมีแผลฉกรรจ์ซึ่งทำให้เสียเลือดมาก และหากไม่รีบทำการห้ามเลือดก็อาจจะเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตได้โดยหลักในการห้ามเลือดเบื้องต้น คือ หลังจากที่ผู้ให้การช่วยเหลือโทรแจ้งสายด่วน 1669 เพื่อขอความช่วยเหลือทางการแพทย์แล้ว เบื้องต้นควรสำรวจดูว่าผู้ประสบอุบัติเหตุมีบาดแผลฉกรรจ์ตรงบริเวณไหนอย่างไร และเมื่อพบบาดแผลควรรีบทำการห้ามเลือด โดยใช้ผ้าสะอาดพับเป็นสี่เหลี่ยมหลายๆ ชั้น กดลงบนบาดแผลโดยตรงอย่างน้อย 10 นาทีเพื่อให้เลือดแข็งตัว แต่หากเลือดยังไม่หยุดก็ให้กดตรงจุดที่หลอดเลือดแดงไปเลี้ยงส่วนที่เกิดแผลแทนโดยให้หาซีฟรจนีหรือบาดแผล และยกส่วนที่มีแผลให้สูงขึ้น เพื่อให้เลือดไหลไปบริเวณนั้นช้าลงโดยให้ศีรษะอยู่ในระดับต่ำ

3. ไปสการศรณรงคเรื่องขั้นตอนการโทรแจ้งสายด่วน 1669 โดยผู้ที่จะต้องเดินทางควรถูกศึกษาขั้นตอนการโทรแจ้งสายด่วน 1669 ไว้ เพราะเราไม่สามารถคาดเดาได้ว่าอุบัติเหตุจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่ ซึ่งหลักในการโทรแจ้งมีดังนี้ ให้ข้อมูลว่าเกิดอุบัติเหตุอะไร มีผู้บาดเจ็บในลักษณะใด บอกสถานที่เกิดเหตุ จุดเกิดเหตุ บอกเพศ ระดับความรู้สึกรู้ตัวของผู้บาดเจ็บ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นซ้ำ เช่น อยู่กลางถนน รถติดเกิด และที่สำคัญคือบอกชื่อผู้แจ้งและเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้

กล่องปฐมพยาบาลฉุกเฉิน สิ่งจำเป็นยามเดินทาง

ยา
อาทิ ยาแก้ปวด ยาแก้
ท้องเสีย ยาแก้เมารถ

สำลี
ใช้คู่กับยาฆ่าเชื้อ แอลกอฮอล์
เพื่อทำความสะอาดแผล

กรรไกร/พลาสเตอร์ยา
พลาสเตอร์ยาใช้สำหรับปิด
แผลป้องกันเชื้อโรค

ถุงมือ
เพื่อป้องกันมิให้สัมผัส
ถูกเลือด สารคัดหลั่ง

ผ้าพันแผล

เป็นผ้ายืด ใช้ในกรณีเกิดการอักเสบ
ของกล้ามเนื้อหรือใช้เป็นผ้าตามกระดูก

เจ็บป่วยฉุกเฉิน
1669
InsWiServiceInsSen

4. ไปสภารคเรื่องการแนะนำการเตรียมกล่องปฐมพยาบาลฉุกเฉินที่จำเป็นในยามเดินทาง ซึ่งผู้เดินทางทุกคนอาจลืมคิดถึงข้อสำคัญในจุดนี้ และการเตรียมกล่องปฐมพยาบาลฉุกเฉินจะทำให้เรามีอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาลฉุกเฉินในที่เกิดเหตุที่จะช่วยลดความสูญเสียในการเกิดอุบัติเหตุได้ โดยกล่องปฐมพยาบาลฉุกเฉินควรมีอุปกรณ์ อาทิ สำลี กรรไกร พลาสเตอร์ยา ถุงมือ ผ้าพันแผล และยาแก้ปวด ยาแก้ท้องเสีย ยาแก้เมารถ แอลกอฮอล์ ฯลฯ

5. ไปสภารคเรื่องหลักปฏิบัติในการลดอุบัติเหตุระหว่างเดินทาง ทั้งนี้นอกจากอุบัติเหตุจะเกิดขึ้นจากปัจจัยแวดล้อมที่เราไม่สามารถควบคุมได้แล้ว อุบัติเหตุยังอาจเกิดขึ้นได้จากตัวของผู้ใช้ขับขี่เองด้วย ดังนั้นผู้ใช้ขับขี่จึงควรป้องกันตนเองด้วยการปฏิบัติตามกฎจราจร คาดเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง ไม่ขับรถเร็ว และหากโดยสารรถจักรยานยนต์ควรสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งทั้งผู้ขับขี่และผู้ซ้อนท้าย และที่สำคัญที่สุดคือเมาไม่ขับซึ่งหากประชาชนนำหลักปฏิบัติดังกล่าวไปใช้อย่างเคร่งครัด ก็จะทำให้การเดินทางกลับบ้านเป็นไปอย่างปลอดภัยและลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ

หลักปฏิบัติ "ลดอุบัติเหตุ" ในการเดินทาง

- คาดเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง
- ควรหยุดพักเป็นระยะหากต้องเดินทางไกล

เคารพกฎจราจร
ไม่ขับรถเร็ว
ไม่ฝ่าไฟแดง
ไม่ขับรถย้อนศร

สวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง

เมาไม่ขับ

นอกจากนี้สิ่งสำคัญในการใช้รถใช้ถนน คือผู้ขับขี่ต้องมึสติและสมาธิในการขับรถ งดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และควรตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์ และอุปกรณ์ต่างๆ ในรถให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน

กิจกรรม สพฉ.

สพฉ.จัดโครงการอบรมการขับซึ่รถพยาบาลปลอดภัย หลังปีที่ผ่านเกิดอุบัติเหตุกว่า 61 ครั้ง สูญเสียบุคลากรทางการแพทย์ฉุกเฉินกว่า 10 ราย เตรียมติดตั้งระบบติดตามรถพยาบาลเพื่อความปลอดภัยของผู้ขับซึ่และผู้ป่วยฉุกเฉิน และแนวทางหลักทางรถพยาบาลเพื่อลดอุบัติเหตุและเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉิน

จากข้อมูลการเฝ้าระวังอุบัติเหตุรถปฏิบัติการฉุกเฉินของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม 2557 พบว่ามีรถพยาบาลในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินและรถพยาบาลในระบบส่งต่อประสບอุบัติเหตุทั้งสิ้น 61 ครั้ง โดยในช่วงเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม พบการเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือ 25 ครั้ง โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบผู้บาดเจ็บมากที่สุดถึง 50 ราย รองลงมาคือภาคใต้ 38 ราย ภาคเหนือ 23 ราย ภาคกลาง 12 ราย ภาคตะวันออก 6 ราย และภาคตะวันตก 1 ราย นอกจากนี้ยังมีผู้เสียชีวิตจำนวน 19 ราย แบ่งเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 ราย ภาคใต้ 7 ราย ภาคตะวันตก 2 ราย ภาคตะวันออกและภาคเหนือภาคละ 1 ราย โดยในจำนวนนี้ ผู้เสียชีวิตเป็นพยาบาล 2 ราย อาสาสมัครในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน 6 รายและที่เหลือเป็นผู้ป่วย พนักงานขับรถญาติผู้ป่วย และคู่กรณีแล้ว

สพฉ.จัดโครงการอบรมการขับซึ่รถพยาบาลปลอดภัย หลังปีที่ผ่านเกิดอุบัติเหตุกว่า 61 ครั้ง พร้อมแนะนำแนวทางหลักทางรถพยาบาลเพื่อลดอุบัติเหตุ เพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉิน

สถิติผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุรถพยาบาล

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	50 ราย	
ภาคใต้	38 ราย	
ภาคเหนือ	23 ราย	
ภาคกลาง	12 ราย	
ภาคตะวันออก	6 ราย	
ภาคตะวันตก	1 ราย	

ข้อมูลจากการเฝ้าระวังอุบัติเหตุรถปฏิบัติการฉุกเฉินของ สพฉ. ระหว่างเดือน ม.ค.-ธ.ค. 57 มีรถพยาบาลในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินและรถพยาบาลในระบบส่งต่อประสບอุบัติเหตุทั้งสิ้น 61 ครั้ง และในช่วงเดือน มิ.ย.-ธ.ค. พบการเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือ 25 ครั้ง และส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บกว่า 130 ราย เสียชีวิต 19 ราย

นพ.อนุชา เศรษฐเสถียร เลขาธิการสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) กล่าวว่า การเกิดอุบัติเหตุของรถปฏิบัติการฉุกเฉินเป็นสิ่งที่ไม่ดี สพฉ.ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จากสถิติจะเห็นอย่างชัดเจนว่าเราต้องสูญเสียบุคลากรที่ทำงานด้านการแพทย์ฉุกเฉินไปเป็นจำนวนมาก ดังนั้น สพฉ. จึงได้จัดโครงการอบรมการขับที่ปลอดภัยให้กับพนักงานขับรถ พร้อมทั้งจัดทำหลักสูตรพนักงานขับรถพยาบาล รวมถึงการตรวจสุขภาพพนักงานขับรถ และกำหนดคุณสมบัติของพนักงานขับรถพยาบาลให้ชัดเจนเพื่อกำหนดระเบียบปฏิบัติ ของรถพยาบาลเอง โดยพนักงานขับรถพยาบาลจะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรพนักงานขับรถพยาบาลและได้รับใบอนุญาตขับรถพยาบาล และพยาบาลที่ทำหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยจะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรพยาบาลส่งต่อ ผู้ป่วย นอกจากนี้แล้วรถพยาบาลเองก็ต้องมีการปรับปรุงให้แข็งแรง เมื่อเกิดอุบัติเหตุจะสามารถลดความรุนแรงได้อย่างไรตามเราจะมีการติดตั้งระบบติดตามรถพยาบาล (Ambulance Tracking) เพื่อควบคุมการใช้รถพยาบาลและติดตามระดับความเร็วของรถพยาบาลไม่ให้เกินที่กฎหมายกำหนด โดยเบื้องต้นมีการทดลองใช้กับรถของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติแล้ว ซึ่งหากพนักงานขับรถเร็วเกินที่กฎหมายกำหนด ศูนย์สื่อสารสั่งการก็จะมีการแจ้งเตือนไปยังพนักงานขับรถให้ลดความเร็วในทันที โดยหลักในการขับรถพยาบาลที่ต้องใช้ความเร็วมากที่สุดคือผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตโดยจะขับรถได้ไม่เกิน 105 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

“ในบางครั้งการเกิดอุบัติเหตุกับรถพยาบาลฉุกเฉินก็ไม่ได้เกิดจากการที่รถพยาบาลขับรถด้วยความเร็วเอง หากแต่เกิดจากผู้ขับขี่ที่ไม่น่าเชื่อถือ การทำงานของรถพยาบาลจนทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น ซึ่ง สพฉ.ก็ได้เร่งรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ขับขี่รถหนทางให้กับรถพยาบาลฉุกเฉิน และเข้าใจการทำงานของรถพยาบาลฉุกเฉินให้มากขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปเมื่อประชาชนเห็นสัญญาณไฟและได้ยินเสียงสัญญาณไซเรนก็มักจะ ตกใจและทำอะไรไม่ถูก ดังนั้นก่อนอื่นผู้ขับขี่ควรตั้งสติ และพยายามมองกระจกหลังเพื่อเกาะระยะของรถพยาบาลที่วิ่งมา และเมื่อพิจารณาปริมาณรถทั้งซ้ายและขวาที่อยู่ใกล้แล้วพบว่าไม่มีอันตรายและ เราสามารถเบี่ยงชิดซ้ายได้ ให้ผู้ขับขี่ลดความเร็วรถและเบี่ยงซ้ายเพื่อหลีกเลี่ยงให้รถพยาบาลทันที แต่ทั้งนี้หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ด้วยเพราะสภาพรถที่หนาแน่นและมีอันตรายก็ให้หยุดชะงักลงหนึ่งเพื่อให้รถพยาบาลฉุกเฉินหาทางวิ่งผ่านเราไปให้ได้ และเมื่อรถพยาบาลฉุกเฉินวิ่งผ่านไปแล้วห้ามขับตามเด็ดขาด ส่วนกรณีรถติดและรถพยาบาลฉุกเฉินอยู่ด้านหลังพอดีให้พิจารณาว่าควรชิดซ้ายหรือชิดขวาดี ถ้าไม่มีใครหลีกเลี่ยงให้ผู้ขับขี่เลือกที่จะหลบทางไหนและเปิดไฟเลี้ยว เพื่อให้สัญญาณให้รถพยาบาลฉุกเฉิน ได้แซงผ่านไปได้สะดวก”

นพ.อนุชา กล่าว